

**Transporter i Sverige med
lätta lastbilar
– en pilotundersökning**

**PM
2012:5**

**Transporter i Sverige med
lätta lastbilar
– en pilotundersökning**

**PM
2012:5**

Trafikanalys

Adress: Sveavägen 90

113 59 Stockholm

Telefon: 010 414 42 00

Fax: 010 414 42 10

E-post: trafikanalys@trafa.se

Webbadress: www.trafa.se

Ansvarig utgivare: Brita Saxton

Publiceringsdatum: 2012-06-04

Förord

Under vintern 2011/2012 fick Trafikanalys regeringens uppdrag att redovisa ett kunskapsunderlag om godstransportsituationen inom olika trafikslag och i olika regioner i Sverige. Uppdraget innefattar också att lämna förslag till hur statistiken och kunskapsuppbyggnaden inom området kan utvecklas.

Antalet lätta lastbilar registrerade i Sverige har ökat kraftigt på senare år och närmar sig nu en halv miljon fordon, vars körsträckor också ökar. Däremot saknas systematiskt insamlad kunskap om vad dessa fordon används till och deras roll i landets godstransporter.

I denna rapport presenterar Trafikanalys resultaten från en pilotundersökning kring användningen av lätta lastbilar. Syftet är att öka kunskapen om vad lätta lastbilar transporterar och hur långt de kör. Pilotundersökningen är utformad för att ge underlag till utformningen av en kommande fullskaleundersökning, men ger i sig själv en första inblick i hur dessa fordon används. Rapporten utgör därmed den för tillfället mest detaljerade beskrivningen av de lätta lastbilarnas transporter i Sverige.

En enkätbaserad urvalsundersökning riktades till ägarna av 600 svensk-registrerade lätta lastbilar. Deltagandet i undersökningen var frivilligt men gav ändå nästan 60 procents svarsfrekvens.

Undersökningen har producerats av SCB på uppdrag av Trafikanalys. Projektledare vid Trafikanalys har varit Fredrik Söderbaum.

Östersund i maj 2012

Per-Åke Vikman
Avdelningschef

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	7
Erfarenheter av genomförandet	7
Användningen av lätta lastbilar	7
1 Resultat	9
1.1 Totala körsträckor och lastvikter	10
1.2 Användningsområden	11
Näringsgren	11
Huvudsaklig användning	12
Huvudsaklig användning och näringsgren	13
1.3 Typ av last	14
Huvudsaklig användning och typ av last	14
Näringsgren och typ av last	16
Typ av last	18
1.4 Kaross	19
1.5 Fritextsvar	21
2 Metod	23
2.1 Population och urval	23
2.2 Enkäten	24
2.3 Datainsamling	24
2.4 Bortfall	25
2.5 Statistikens tillförlitlighet	26
Ramtäckning	26
Urval	26
Mätning	26
Bearbetning	26
Bortfall	26
2.6 Beskrivning av datafil	26
Datafil	26
Statistiska mått	27
Redovisningsgrupper	27
Beräkningar och antaganden	27
Övrigt	28

3	Rekommendationer för en fullskalig urvalsundersökning.....	29
4	Tabeller.....	31
4.1	Lastbilar i trafik efter totalvikt, årsvis 1999-2011.....	31
4.2	Enkätdata fördelat på huvudsaklig användning och typ av last. Kilometer (median) och antal observationer.....	31
4.3	Enkätdata fördelat på huvudsaklig användning och typ av last. Kilogram (median) och antal observationer.....	33
4.4	Enkätdata fördelat på näringsgren och typ av last. Kilometer (median) och antal observationer.....	34
4.5	Enkätdata fördelat på näringsgren och typ av last. Kilogram (median) och antal observationer.....	35
5	Bilagor	37
5.1	Förteckning över näringsgren	37
5.2	Typ av kaross	40
5.3	Utskick	42

Sammanfattning

En pilotundersökning har genomförts kring användningen av lätta lastbilar. Syftet var att öka kunskapen om vad lätta lastbilar transporterar och hur långt de kör. Pilotundersökningen utformades för att ge underlag till utformningen av en kommande fullskaleundersökning, och urvalet är därmed inte tillräckligt för statistiskt säkerställda slutsatser. Resultaten ger ändå en första inblick i hur dessa fordon används.

Erfarenheter av genomförandet

Pilotundersökningen riktades till ett urval av 600 av de 323 680 juridiskt ägda svenskregistrerade lätta lastbilar verksamma i branscherna Handel, Tillverkning och Tjänst. En svarsfrekvens på nästan 60 procent i en frivillig undersökning får betraktas som mycket bra, och kan förklaras av det avsiktligt mycket enkelt utformade frågeformuläret med ett begränsat antal frågor. Den använda indelningen av huvudsaklig användning och varugrupper var dock mycket grov, varför det i en framtida undersökning kan behövas fler svarsalternativ med tydlig förklaring om vad lasttyperna innehåller.

Analys av de insamlade svaren ger underlag för utformningen av en kommande fullskaleundersökning. Bland annat finns möjligheter till bättre stratifiering av urvalet, till exempel baserat på ägare, bransch och typ av kaross, vilket skapar förutsättningar för ett urval som möjliggör djupare statistisk analys av resultaten.

Användningen av lätta lastbilar

Pilotundersökningen går på grund av låg täckning i några av redovisningsgrupperna inte att generalisera till slutsatser om undersökningspopulationen. Grupper med bäst täckning är de lätta lastbilarna som huvudsakligen använts som hantverk/servicefordon inom näringsgrenarna handel, tillverkning och tjänst. Några preliminära resultat kring användningen av lätta lastbilar redovisas därför.

Under en vanlig dag var den genomsnittliga körsträckan för de lätta lastbilarna förhållandevis kort (median 60 km) och lastens medianvikt 200 kg. De längsta körsträckorna uppvisade fordon inom näringsgrenen Tjänst, vilka också lastade de största vikterna. Den huvudsakliga användning som uppvisade de längsta körsträckorna var Leverans/Uppsamling, som också svarade för de största lastvikterna, särskilt om fordonet tillhörde näringsgrenen Tjänst.

De typer av last som transporterades längst med lätta lastbilar var Livsmedel/Drycker samt Maskiner/Utrustning. Största sammanlagda lastvikt under en vanlig dag uppvisades dock för Brev/Paket (median 400 kg).

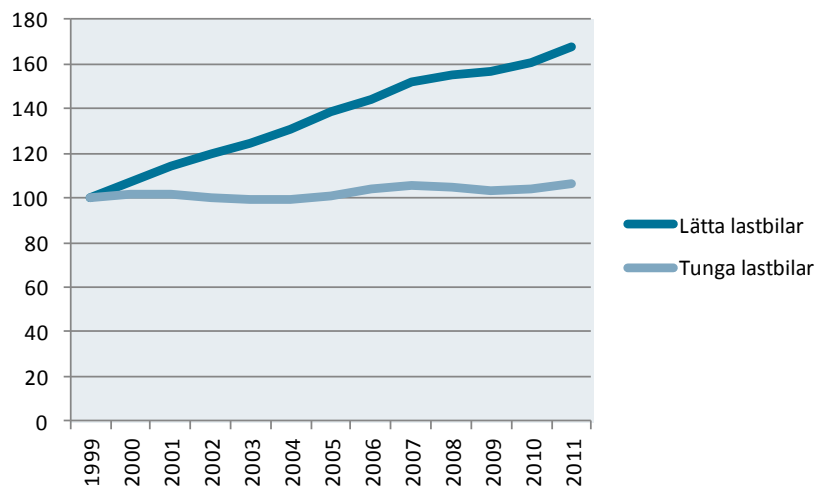
Karosstypen Skåp inom näringsgrenen Tillverkning uppvisar de längsta transportererna och de största lastmängderna. De kortaste körsträckorna och de minsta lastmängderna återfinns också i karosstypen Skåp, men bland de fordon som tillhör näringsgrenen Tjänst.

Sammantaget antyder enkätsvaren att de lätta lastbilarna har ett brett användningsområde, och att samma fordon kan användas på flera olika sätt.

1 Resultat

I omgångar har tidigare SIKÅ (Statens Institut för Kommunikationsanalys) undersökt transporter i Sverige med lätta lastbilar. Lätta lastbilar är lastbilar med en totalvikt om maximalt 3,5 ton¹. Första gången SIKÅ utförde en enkätundersökning avseende lätta lastbilar var år 2000². År 2008 genomförde SIKÅ en registerbaserad studie av de lätta lastbilarna i Sverige³. I registerstudien användes Transportstyrelsens vägtrafikregister där alla fordon, inklusive lätta lastbilar, finns registrerade. Trafikanalys har flera gånger fått frågan om inte undersökningarna ska uppdateras. Begränsningarna i de två tidigare undersökningarna har varit tillgången på information om användning och huvudsaklig typ av last. Sedan 1999 har antalet lätta lastbilar i trafik ökat dramatiskt men vi har fortfarande ingen statistik över vilken typ av last som de lätta lastbilarna transporterar.

Under perioden 1999-2011 var antalet tunga lastbilar i stort sett oförändrat runt 80 000 stycken. Antalet lätta lastbilar i trafik ökade däremot med nästan 70 procent under samma period, och är nu drygt 467 000. (Figur 2.1).

Figur 1.1: Antal registrerade lätta och tunga lastbilar i trafik, åren 1999-2011. Index (1999=100). Källa: Trafikanalys.

¹ Utgörs av juridiskt ägda och svenskregistrerade fordon vilka ej är att anse som en personbil eller buss och har en totalvikt om maximalt 3,5 ton.

² "Vägtransporter med lätta lastbilar 2000", publicerad av SIKÅ och SCB, SSM 01:5 (TK57 SM 0101)

³ SIKÅ (2009). "Lätta och tunga lastbilar 2008". SIKÅ Statistik 2009:13. Stockholm.

1.1 Totala körsträckor och lastvikter

Totalt har de svarande lätta lastbilarna kört 27 982 km och transporterat 96 519 kg under mätperioden. Tittar vi närmare på hur man har besvarat frågan om hur mycket lastbilen i huvudsak har kört under en helt vanlig arbetsdag är medelkörsträckan 83 km och medianen 60 km. På frågan hur stor vikt den lätta lastbilen transporterar sammanlagt under en normal arbetsdag är medelvikten 347 kg och medianen 200 kg.

I fordonsstatistiken avseende körsträckor och antal lastbilar efter totalvikt år 2011⁴ framgår det att de lätta lastbilarna är 467 533 stycken⁵ och att de sammanlagt kör 773 015 016 mil⁶. Fordonsstatistiken redovisar också en genomsnittlig körsträcka på 14 130 km per år och fordon år 2011. Ett normalt arbetsår omfattar 220 dagar vilket ger en uppskattning att en lätt lastbil kör 64 km på en arbetsdag. Undersökningsresultatet på 83 km (medel) och 60 km (median) är troligtvis i närheten av hur mycket lätta lastbilar kör i verkligheten under en helt vanlig arbetsdag. Här ligger lätta lastbilar inom näringsgrenen Tillverkning något högre med ett medelvärde på 112 km och en median på 100 km.

Enligt statistiken över lastbilstrafiken med svenskregistrerade tunga lastbilar körde dessa 2 419 miljoner km i inrikes trafik år 2011. Den genomsnittliga körsträckan var 39 483 km per fordon år 2011. En uppskattning av körsträckan för en arbetsdag blir då 201 km. En tung lastbil har då uppskattningsvis 2,4 gånger längre körsträcka jämfört än en lätt lastbil under en vanlig arbetsdag.

Enligt registerundersökningen avseende lätta och tunga lastbilar 2008⁷, hade de svenskregistrerade lätta lastbilarna då en genomsnittlig körsträcka på drygt 17 000 km per år⁸. För de svenskregistrerade lätta lastbilar som ägs av juridiska personer var den genomsnittliga körsträckan 18 300 km år 2008⁹. Den dagliga körda sträckan under en normal arbetsdag, kan därmed uppskattas till mellan 77 och 83 km. De lätta lastbilarna i denna urvalsundersökning uppvisade en medelkörsträcka på 83 km. Även jämförelsen med denna registerbaserade undersökning antyder därmed att urvalsstudien har gett trovärdiga resultat.

Om vi räknar med den genomsnittliga transporterade godsmängden på 347 kg som undersökningen visar, ger detta en sammanlagd vikt på 162 234 ton för de 467 533 lätta lastbilarna. De tunga lastbilarna, lastbilar med en maximilastvikt på 3,5 ton eller mer, transporterade 325 miljoner ton i inrikes trafik i Sverige år 2011¹⁰. Under antagandet att alla de lätta lastbilarna har utfört någon form av

---

⁴ Finns att ladda ner från www.trafa.se

⁵ Trafikanalys (2012). Tabell LB 6, räknas vid slutet av år 2011. Fordon 2011. Stockholm.

⁶ Trafikanalys (2012). Tabell LB 12, vilken baseras på att fordonet varit i trafik någon gång under året 2011 samt uppgifter om mätarställningar från Bilprovningen. Fordon 2011. Stockholm.

⁷ SIKA (2009). "Lätta och tunga lastbilar 2008". SIKA Statistik 2009:13. Stockholm.

⁸ Siffrorna anger lätta lastbilar som ägs av fysiska och juridiska personer.

⁹ Baserat på lastbilarna som har varit i trafik någon gång under året.

¹⁰ Trafikanalys (2012). Tabell 1, http://trafa.se/PageDocuments/Lastbilstrafik_2011. Statistik 2012:16. Stockholm.

varutransport, innebär detta att lätta lastbilar uppskattningsvis står för mindre än 0,5 promille av godsmängden som transporteras i Sverige.

1.2 Användningsområden

Redovisningen nedan baseras på respondenternas svar och redovisas efter både näringsgren¹¹ och för besvarade frågor¹². Näringsgrensindelningen är baserad på stratumindelningen och huvudsaklig användning baseras på vad respondenten har svarat på frågan om vad fordonet huvudsakligen använts till. Tabellerna som kombinerar näringsgren och huvudsaklig användning bör tolkas med försiktighet.

Näringsgren

Baserat på enkätsvaren har de lätta lastbilar som använts i näringsgrenen Tjänst den högsta summerade sträckan (20 160 km), och utgör 72 procent av total sträcka för de svarande. Denna näringsgren har även den högsta transporterade vikten och utgör 73 procent av totalt transporterad vikt (eller 70 609 kg). För näringsgrenarna Handel respektive Tillverkning är det ingen större skillnad i totalt körd sträcka och transporterad vikt, vilka utgjorde 11-16 procent av totalvärdena. De fordon som används för Tillverkning förefaller att ha de längsta genomsnittliga körsträckorna (Tabell 1.1)

Tabell 1.1: Svarsgruppens transporter som körda kilometer och transporterade kg uppdelade per näringsgren. Summa, medelvärde, median och antal observationer.

Anm: Redovisningen baseras på enkätsvaren fördelat efter stratumindelningen, näringsgren.

Näringsgren ¹³	Körsträcka (km)				Transporterad mängd (kg)			
	Summa	Medel	Median	Antal	Summa	Medel	Median	Antal
HANDEL	3 550	76	50	47	15 000	349	50	43
TILLVERKNING	4 272	112	100	38	10 910	321	100	34
TJÄNST	20 160	79	54	254	70 609	351	54	201
Totalt	27 982	83	60	339	96 519	347	60	278

¹¹ Se näringsgrensindelning i bilaga 5.1.

¹² Se enkäten i bilaga 5.3 Utskick.

¹³ Indelningen baseras på stratifieringen i urvalsundersökningen. Se bilaga 5.1 där framgår det vilka aggregat av standard för svensk näringsgrensindelning som ligger till grund för stratifieringen.

Huvudsaklig användning

Fordon med huvudsaklig användning inom Leverans/Uppsamling uppvisar de längsta körsträckorna (median 70 km under en normal arbetsdag) och den största mängden last (median 300 kg) (Tabell 1.2). De lätta lastbilarna med huvudsaklig användning inom Hantverk/Service ligger inte långt efter (60 km och 200 kg). Även användningsområdet Leverans/Kombinerat har förhållandevis höga siffror, men i denna kategori är antalet svar mycket lågt vilket gör siffrorna mer osäkra.

De angivna fritextsvaren gav information om att de lätta lastbilarna har ett brett användningsområde, där samma fordon kan användas till olika saker vid olika tillfällen.

Lätta lastbilar använda för Privat bruk/Uthyrning uppvisar betydligt kortare sträckor än de ovan nämnda kategorierna, men här är också antalet observationer litet.

Tabell 1.2: Svarsgruppens transporter med lätta lastbilar som körda kilometer och transporterade kg uppdelat per huvudsaklig användning. Summa, medelvärde, median och antal observationer.

Anm: Baseras på enkätsvaren på frågan, under en vanlig normal arbetsdag; vad har lastbilen haft för huvudsaklig användning?

Huvudsaklig användning ¹⁴	Körsträcka (km)				Transporterad mängd (kg)			
	Summa	Medel	Median	Antal	Summa	Medel	Median	Antal
Hantverk/Service	20 121	82	60	244	48 794	255	200	191
Leverans/Uppsamling	6 309	91	70	69	32 370	490	300	66
Leverans/kombinerat	725	91	58	8	1 825	261	100	7
Okänt	50	25	25	2	0	0	0	2
Privat bruk/Uthyrning	777	49	30	16	13 530	1 128	150	12
Totalt	27 982	83	60	339	96 519	347	200	278

¹⁴ Huvudsaklig användning Leverans/Kombinerat består av lätta lastbilar som utför Leverans/Uppsamling kombinerat med Hantverk/Service.

Huvudsaklig användning och näringsgren

Lätta lastbilar som huvudsakligen används för transporter inom Leverans/-Uppsamling inom näringsgrenen Tjänst har den största transporterade mängden last under en normal arbetsdag. Fordonen har en medianvikt på 500 kg (Tabell 1.3). Det är fem gånger större den mängd last en lätt lastbil inom Hantverk/Service i näringsgrenen Handel transporterar.

De längsta körsträckorna återfinns bland de lätta lastbilar som huvudsakligen används för Hantverk/Service inom näringsgrenarna Handel och Tillverkning. Medianen på 50 km för lätta lastbilar inom näringsgrenen Handel utgör den kortaste körda sträckan (minst 10 observationer) under en helt vanlig arbetsdag.

Tabell 1.3: Svargruppens transporter med lätta lastbilar som körda kilometer och transporterade kg uppdelat per näringsgren och huvudsaklig användning. Summa, medelvärde, median och antal observationer.

Anm: Baseras på enkätsvaren fördelat efter stratumindelningen, näringsgren och frågan; under en vanlig normal arbetsdag, vad har lastbilen haft för huvudsaklig användning?

Näringsgren ¹⁵	Huvudsaklig användning ¹⁶	Körsträcka (km)				Transporterad mängd (kg)			
		Summa	Medel	Median	Antal	Summa	Medel	Median	Antal
HANDEL	Hantverk/Service	2 028	97	100	21	4 590	242	100	19
	Leverans/Uppsamling	1 135	63	50	18	7 030	414	200	17
	Leverans/kombinerat	30	30	30	1	20	20	20	1
	Okänt	50	50	50	1	0	0	0	1
	Privat bruk/Uthyrning	307	51	30	6	3 360	672	10	5
TILLVERKNING	Hantverk/Service	3 471	134	100	26	7 330	333	200	22
	Leverans/Uppsamling	701	64	70	11	3 080	280	200	11
	Leverans/kombinerat	100	100	100	1	500	500	500	1
TJÄNST	Hantverk/Service	14 622	74	52	197	36 874	246	200	150
	Leverans/Uppsamling	4 473	112	70	40	22 260	586	500	38
	Leverans/kombinerat	595	99	58	6	1 305	261	100	5
	Okänt	0	0	0	1	0	0	0	1
	Privat bruk/Uthyrning	470	47	35	10	10 170	1 453	300	7
Totalt		27 982	83	60	339	96 519	347	200	278

¹⁵ Indelningen baseras på stratifieringen i urvalsundersökningen. Se bilaga 5.1 där framgår det vilka aggregat av standard för svensk näringsgrensindelning som ligger till grund för stratifieringen.

¹⁶ Huvudsaklig användning Leverans/Kombinerat består av lätta lastbilar som utför Leverans/Uppsamling kombinerat med Hantverk/Service.

1.3 Typ av last

Huvudsaklig användning och typ av last

Den huvudsakliga typen av last som körts med lätta lastbilar under en vanlig arbetsdag redovisas i Figur 1.2 och Figur 1.3. Typ av lätt lastbil är indelad på fem kategorier och lasttyp¹⁷ indelad i 11 kategorier. På grund av den begränsade urvalsstorleken har vi använt varje angivet svar för varje redovisad typ av last¹⁸. Exempelvis kan en respondent ange att den lätta lastbilen transporterar både maskiner/utrustning och byggnadsprodukter under en helt vanlig normal arbetsdag. I sådana fall förekommer angiven transporterad vikt i redovisningen för båda lasttyperna. Detta gäller även för angiven sträcka som fordonet kört under en helt vanlig arbetsdag.

Hela populationen av lätta lastbilar uppvisar ett brett användningsområde och ett enskilt fordon verkar inte knutet till bara en typ av transport. En bakomliggande faktor är att näringsgrensindelningen baseras på tre stratifieringsgrupper. Alla tre grupper innehåller många olika underliggande branscher och därmed är huvudsaklig användning av den lätta lastbilen också vitt utbredd. Analysen i detta avsnitt baseras på den huvudsakliga användning och last som de lätta lastbilarna transporterar där uppgifter finns från minst 10 lätta lastbilar. En fullständig tabell finns i bilagorna 4.2 och 4.3.

Lätta lastbilar som huvudsakligen används inom Leverans/Uppsamling av livsmedel/drycker uppvisar en längre genomsnittlig körsträcka än övriga (median på 65 km under en normal arbetsdag) (Figur 1.2).

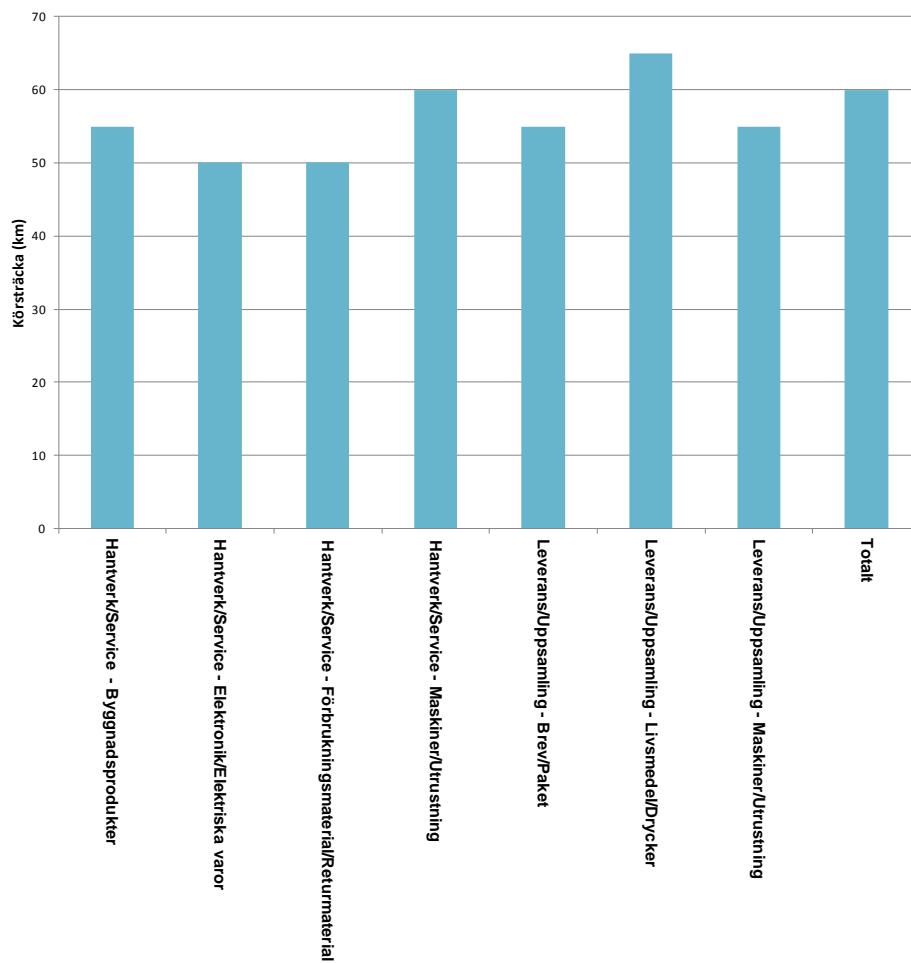
Högsta genomsnittliga lastvikt transporteras vid Leverans/Uppsamling av Brev/Paket (median 400 kg). Dessa lätta lastbilar lastar fyra gånger så mycket som en lätt lastbil med huvudsaklig användning inom Hantverk/Service som transporterar Förbrukningsmaterial/Returmaterial (Figur 1.3).

---

¹⁷ Typ av last är indelad i 11 kategorier, se enkäten i bilaga 5.3 Utskick.

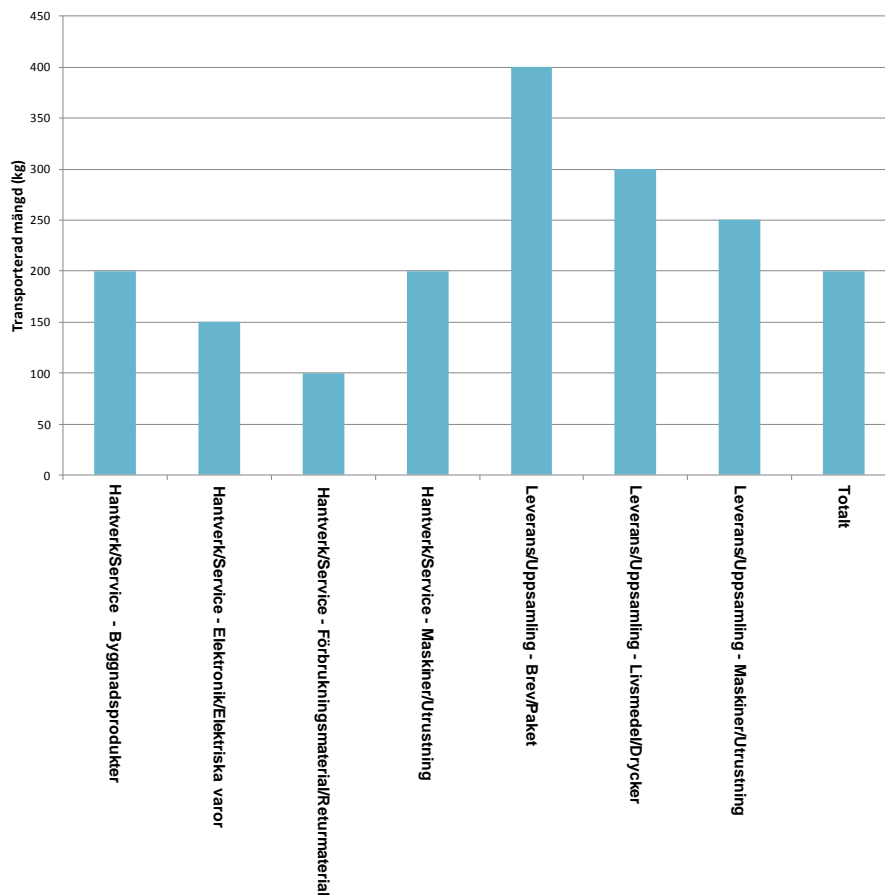
¹⁸ Se kapitel 2.6 Beräkningar och antaganden.

Figur 1.2: Körsträckor med lätta lastbilar uppdelad per huvudsaklig användning och typ av last . Kilometer (median). Källa: Pilotundersökningen avseende transporter i Sverige med lätta lastbilar. Trafikanalys 2012.

Anm: Baseras på enkätsvaren från minst tio respondenter på frågorna; under en vanlig normal arbetsdag, vad har lastbilen haft för huvudsaklig användning? Vilken typ av last transporterar lastbilen i huvudsak under en vanlig normal arbetsdag?

Figur 1.3: Transporterad lastmängd uppdelad per huvudsaklig användning och typ av last. Kilogram (median). Källa: Pilotundersökningen avseende transporter i Sverige med lätta lastbilar. Trafikanalys 2012.

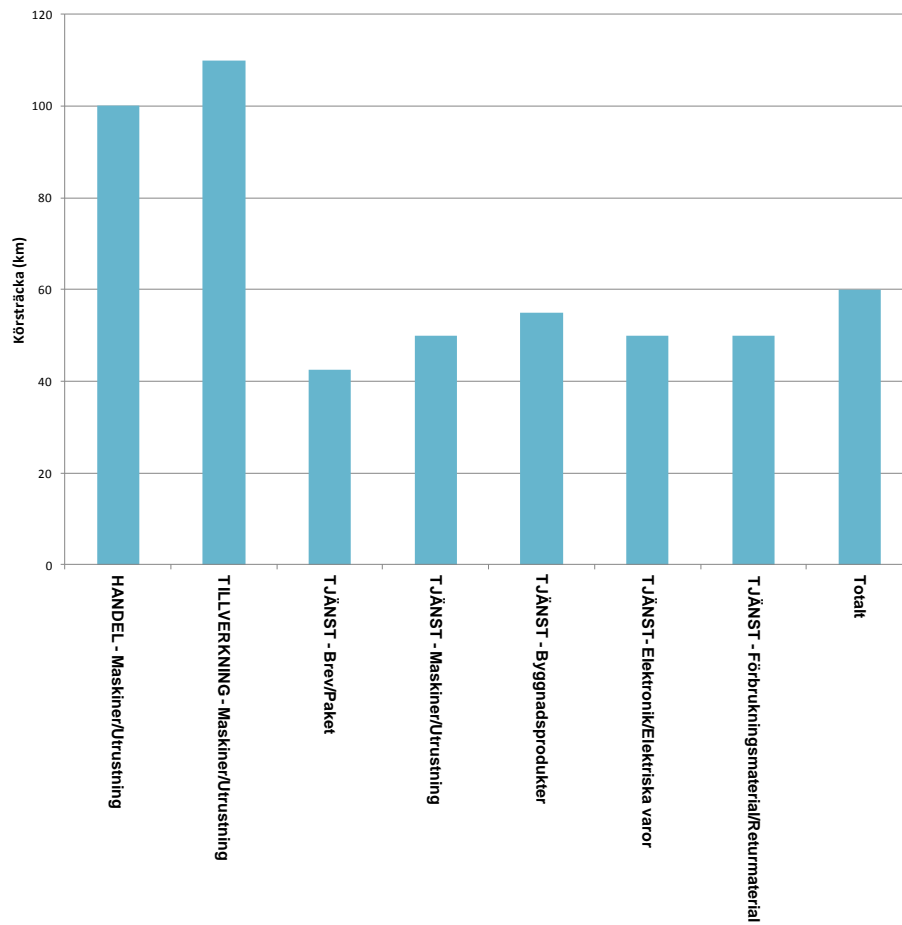
Anm: Baseras på enkätsvaren från minst tio respondenter på frågorna; under en vanlig normal arbetsdag, vad har lastbilen haft för huvudsaklig användning? Vilken typ av last transporterar lastbilen i huvudsak under en vanlig normal arbetsdag?

Näringsgren och typ av last

I detta kapitel analyseras resultaten med avseende på näringsgren och frågan om typ av last. Resultat beaktas endast om minst tio respondenter i pilotundersökningen har svarat.

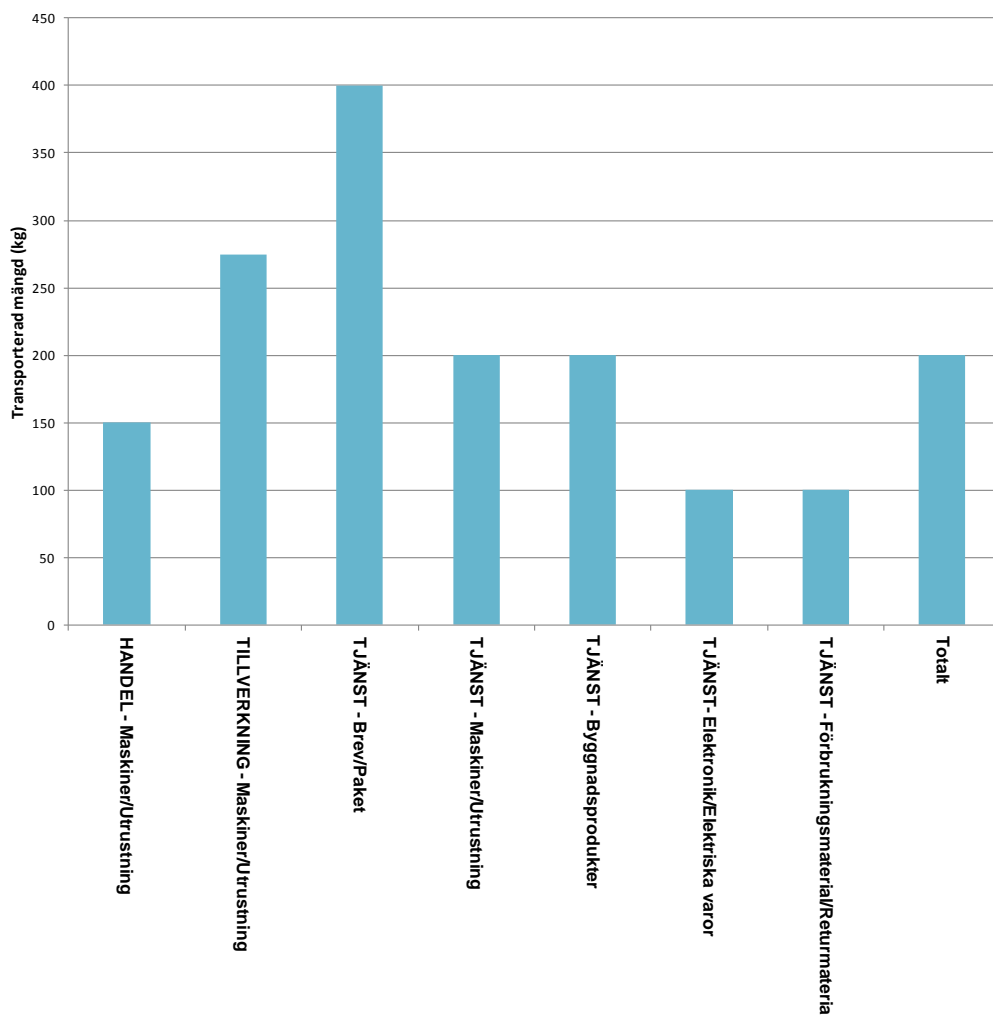
Lätta lastbilar som utför transporter med Maskiner/Utrustning inom näringsgrenen Tillverkning uppvisar den längsta genomsnittliga körsträckan under en normal arbetsdag (median 110 km) (Figur 1.4).

Brev/Paket inom näringsgrenen Tjänst gav de största lastvikterna för lätta lastbilar under en normal arbetsdag (median 400 kg) (Figur 1.5).

Figur 1.4: Körsträckor med lätta lastbilar uppdelad per näringsgren och typ av last. Kilometer (median). Källa: Pilotundersökningen avseende transporter i Sverige med lätta lastbilar. Trafikanalys 2012.

Anm: Baseras på enkätsvaren från minst tio respondenter fördelat på stratumindelningen, näringsgren och frågan; vilken typ av last transporterar lastbilen i huvudsak under en vanlig normal arbetsdag?

Figur 1.5: Transporterad lastmängd uppdelad per näringsgren och typ av last. Kilogram (median). Källa: Pilotundersökningen transporter i Sverige med lätta lastbilar. Trafikanalys 2012.

Anm: Baseras på enkätsvaren från minst tio respondenter fördelat på stratumindelningen, näringsgren och frågan; vilken typ av last transporterar lastbilen i huvudsak under en vanlig normal arbetsdag?

Typ av last¹⁹

Tabell 1.4 visar enkätsvaren summerat för alla kombinationer av svarsalternativ. Eftersom det är så få urvalsundersökta lätta lastbilar har denna tabell tagit hänsyn till mer än ett svarsalternativ. Exempelvis kan en respondent ange att den lätta lastbilen transporterat både maskiner/utrustning och byggnadsprodukter under en helt vanlig normal arbetsdag. I sådana fall förekommer angiven transporterad vikt för båda dessa typer av last. Det gäller även för angiven sträcka som fordonet kört under en helt vanlig arbetsdag. Resultaten möjliggör inte en fördelning på lasttyp vid sådana transporter.

¹⁹ Se kapitel 2.6 Beräkningar och antaganden.

Tabell 1.4: Svarsgruppens transporter av last avseende körda kilometer och transporterade kg. Summa, medelvärde, median och antal observationer. Källa: Pilotundersökningen avseende transporter i Sverige med lätta lastbilar. Trafikanalys 2012.

Anm: Baseras på enkätsvaren på frågan; vilken typ av last transporterar lastbilen i huvudsak under en vanlig normal arbetsdag?

Last	Körsträcka (km)				Transporterad mängd (kg)			
	Summa	Medel	Median	Antal	Summa	Medel	Median	Antal
Brev/Paket	1 075	77	43	14	4 950	354	300	14
Maskiner/Utrustning	17 123	85	60	201	48 855	307	200	159
Byggnadsprodukter	8 964	77	60	117	32 075	314	200	102
Bohag/Möbler	560	93	60	6	4 200	700	400	6
Samlastat styckegods	490	82	85	6	4 650	775	350	6
Livsmedel/Drycker	1 175	69	60	17	8 285	487	300	17
Klädesplagg/Textilier	245	41	35	6	565	94	88	6
Elektronik/Elektriska varor	2 676	72	50	37	6 005	214	150	28
Kontorsmaterial/Kemiska produkter	970	88	80	11	1 270	127	125	10
Förbrukningsmaterial/Returmaterial	5 189	88	50	59	9 115	182	100	50
Totalt	38 467	83	60	474	119 970	347	200	398

Lätta lastbilar som utför transporter av Livsmedel/Drycker och Brev/Paket har högst transporterad vikt, 300 kg (fler än 10 observationer) (Tabell 1.4).

Troligtvis är den längsta körda sträckan utförd av lätta lastbilar som transporterar Kontorsmaterial/Kemiska produkter. Medianen är 80 km för en normal arbetsdag (fler än 10 observationer).

1.4 Kaross²⁰

I tabell 2.5 och tabell 2.6 redovisas enkätsvaren fördelat efter stratumindelningen fordonets kaross samt näringsgren och fordonets kaross. Dessa uppgifter ger en uppfattning om hur väl stratifieringen har fungerat. Lätta lastbilar med Övrigt karosseri kör något längre sträckor (80 km) när vi jämför medianen (Tabell 1.5).

Tabell 1.5: Svarsgruppens transporter med lätta lastbilar avseende körda kilometer och transporterade kg uppdelat efter fordonets karosstyp. Summa, medelvärde, median och antal observationer.

Anm: Baseras på enkätsvaren fördelat efter stratumindelningen, näringsgren.

Fordonets kaross ²¹	Körsträcka (km)				Transporterad mängd (kg)			
	Summa	Medel	Median	Antal	Summa	Medel	Median	Antal
Flak	5 104	77	51	66	19 815	367	200	54
Skåp	18 107	82	60	222	60 464	340	200	178
Övrig	4 771	94	80	51	16 240	353	200	46
Totalt	27 982	83	60	339	96 519	347	200	278

²⁰ Indelningen av stratumvariabeln, typ av kaross, redovisas i bilaga 5.2.

²¹ Indelningen baseras på stratifieringen i urvalsundersökningen. Se bilaga 5.2 där framgår det vilka aggregat av karosseri typ som ligger till grund för stratifieringen.

Lätta lastbilar med karossen Skåp inom näringsgrenen Tillverkning kör långt (median 100 km en vanlig arbetsdag) och transporterar en något högre vikt (median 325 kg) än övriga. (Tabell 1.6).

Lätta lastbilar i näringsgrenen Tjänst och med Skåp har den kortaste körsträckan en normal dag (median 50 km). Samma fordon har även den lägsta lastvikten (median 150 kg) av de grupper som har minst 10 observationer (Tabell 1.6).

Tabell 1.6: Svarsgruppens transporter med lätta lastbilar avseende körda kilometer och transporterade kg uppdelat per näringsgren och karosstyp. Summa, medelvärde, median och antal observationer.

Anm: Baseras på enkätsvaren fördelat efter stratumindelningen, näringsgren och typ av kaross.

Näringsgren ²²	Fordonets kaross ²³	Körsträcka (km)				Transporterad mängd (kg)			
		Summa	Medel	Median	Antal	Summa	Medel	Median	Antal
HANDEL	Flak	197	33	45	6	1 600	267	150	6
	Skåp	2 633	80	60	33	12 425	428	200	29
	Övrig	720	90	100	8	975	122	88	8
TILLVERKNING	Flak	537	77	80	7	1 785	255	200	7
	Skåp	2 805	134	100	21	6 875	382	325	18
	Övrig	930	93	85	10	2 250	250	200	9
TJÄNST	Flak	4 370	82	55	53	16 430	401	200	41
	Skåp	12 669	75	50	168	41 164	314	150	131
	Övrig	3 121	95	65	33	13 015	449	200	29
Totalt		27 982	83	60	339	96 519	347	200	278

²² Indelningen baseras på stratifieringen i urvalsundersökningen. Se bilaga 5.1 där framgår det vilka aggregat av standard för svensk näringsgrensindelning som ligger till grund för stratifieringen.

²³ Indelningen baseras på stratifieringen i urvalsundersökningen. Se bilaga 5.2 för att se vilka aggregat av karosseri typ som ligger till grund för stratifieringen.

1.5 Fritextsvar

I pilotundersökningen har respondenten själva kunnat ange vilken huvudsaklig typ av last man transporterat under en normal arbetsdag. Här visar fritextsvaren vilken bred flora av användningsområden som de lätta lastbilarna har. Totalt lämnades 80 fritextsvar. Många lätta lastbilar verkar användas för olika typer av service. Vanliga typer av last är:

- Byggnadsmaterial såsom rör, rördelar, kopplingar, plåt, maskinkomponenter, elmaterial, målarfärg, spik, skruv och isolering.
- Utrustning såsom handverktyg, arbetskläder, maskiner, skyltar, trycksaker och provutrustning.
- Andra laster såsom bröd, personaltransport, reklammaterial, tidningar, spån, flis, tvättgods, blod och andra fordon.

2 Metod

På uppdrag av Trafikanalys har enheten för energi- och transportstatistik vid Statistiska centralbyrån (SCB) genomfört en pilotundersökning avseende lätta lastbilar i Sverige.

Undersökningen har två syften. I första hand är den utformad för att testa ett mätinstrument (frågeblanketten) för en kommande urvalsundersökning avseende lätta lastbilar och dess transporter. Vi vill även få en uppfattning om vad lätta lastbilar transporterar och hur långt de kör, vilket bland annat kan användas för stratifiering i kommande undersökningar

Populationen (rampopulationen) bestod av 600 svenskregistrerade lätta lastbilar. Totalt var det 358 lastbilsägare som besvarade frågeblanketten, vilket motsvarade 59,7 procent av urvalet. Av dessa var det 11 fordon som uppgavs vara "ej i bruk" i första frågan. Mätperioden varade mars till och med maj 2012.

2.1 Population och urval

Populationen, det vill säga de objekt som man vill kunna dra slutsatser om, bestod av juridiskt ägda och svenskregistrerade lätta lastbilar med en totalvikt om maximalt 3 500kg.

För att kunna dra ett urval från populationen skapades en urvalsram som avgränsade, identifierade och möjliggjorde koppling till objekten i populationen. Data från fordonsregistret bildade urvalsramen i undersökningen. Antalet lätta lastbilar i urvalsramen var 323 680 stycken, medan det totala antalet registrerade lätta lastbilar är drygt 460 000.

Urvalsramen stratifierades efter företagets näringsgren och fordonets karosserityp. Näringsgrenarna delades in i tre grupper och inom respektive näringsgrensgrupp delades materialet sedan upp i tre karosserityper. Totalt blev det nio stratum. Från urvalsramen drogs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval om totalt 600 fordon (se Tabell 2.1 nedan). Antalet objekt per strata fördelades proportionellt men med ett lägsta antal på 15 objekt. Ett stratifierat obundet slumpmässigt urval innebär att alla objekt inom ett stratum har samma sannolikhet att komma med i urvalet. Trafikanalys bestämde urvalsstorleken i samråd med SCB.

Tabell 2.1: Population och urval fördelat på stratum

Stratum	Namn	Population	Bruttourval	Inflödet per stratum
HAN_Flak	Handel - Flak	8 318	15	8
HAN_Skåp	Handel - Skåp	29 649	54	34
HAN_Övr	Handel - Övrig	7 146	15	11
TIL_Flak	Tillverkning - Flak	10 231	19	8
TIL_Skåp	Tillverkning - Skåp	17 444	32	22
TIL_Övr	Tillverkning - Övrig	2 766	15	11
TJÄ_Flak	Tjänst - Flak	54 497	99	55
TJÄ_Skåp	Tjänst - Skåp	161 722	293	175
TJÄ_Övr	Tjänst - Övrig	31 907	58	34
Totalt		323 680	600	358

2.2 Enkäten

Trafikanalys utformade frågorna i frågeblanketten i samarbete med SCB. Därefter genomförde SCB en snabbgranskning av mätteknisk expertis i syfte att minska risken för mätfel.

Blanketten bestod av tre numrerade frågor som avsåg hur fordonet generellt används under en helt vanlig arbetsdag. Frågorna berörde huvudsaklig användning, typ av last samt körsträcka och godsvikt. (se Bilaga 10.3)

2.3 Datainsamling

Utskickerna av frågeblanketterna startade 30 mars 2012. Lastbilsägaren fick ett informationsbrev samt en enkät med instruktioner och tre stycken frågor.

Den 18 april fick de lastbilsägare som inte svarat en påminnelse och en ny enkät. Insamlingen avslutades den 4 maj 2012.

I informationsbrevet kunde uppgiftslämnarna läsa om undersökningens bakgrund och syfte. Informationsbrevet informerade också om att SCB sparar en nyckel över vilka fordon som har ingått i urvalet, att samråd har skett med Näringslivets Regelnämnd (NNR) och att en aidentifierad datafil levererades till Trafikanalys. Brevet informerade också om personuppgiftslagen samt offentlighets- och sekretesslagen och att det var frivilligt att medverka i undersökningen.

Datainsamlingen genomfördes av enkätenheten vid SCB. De enkäter som kommit in via post registrerades med hjälp av skanning. Kontroller har genomförts bland annat för att säkerställa så att endast valida värden förekommer i materialet.

Tabell 2.2: Beskrivning av inflödet. Antal och andel

	Antal	Procent
Efter första utskick	267	44,5
Efter enkätpåminnelse 1	91	15,2
Totalt	358	59,7
Bortfall	242	40,3
Urval	600	100,0

2.4 Bortfall

Bortfallet består dels av objektsbortfall, som innebär att frågeblanketten inte är besvarad alls, och dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frågor i blanketten inte är besvarade. Om bortfallet skiljer sig från de svarande, med avseende på undersökningsvariablerna, så kan skattingarna som grundar sig på enbart de svarande vara skeva.

Objektsbortfall kan bland annat bero på att uppgiftslämnaren inte är villig att delta i undersökningen, att uppgiftslämnaren inte går att nå eller att uppgiftslämnaren är förhindrad att medverka. Objektsbortfallet i denna undersökning redovisas i Tabell 2.3 nedan.

Tabell 2.3: Beskrivning av objektsbortfall

	Antal
Ej avhörda	233
Postreturer	4
Avböjd medverkan	5
Totalt	242

Med "Ej avhörda" menas att ingen uppgift om varför frågeblanketten inte är besvarad har lämnats. Med "Avböjd medverkan" menas att SCB meddelats att uppgiftslämnaren inte vill medverka i undersökningen. I detta fall inkluderas även två uppgiftslämnare som avböjde medverkan då fordonet nyligen hade sålts.

Partiellt bortfall kan bero på att en fråga är svår att förstå, är känslig, att uppgiftslämnaren glömmer att besvara frågan eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas. Det partiella bortfallet varierar mellan 1,2 och 2,7

procent. Det högsta partiella bortfallet, 2,7 procent, finns i fråga 2. Denna fråga handlar om vilken typ av last som transporteras under en normal arbetsdag. Orsaken till att denna fråga har ett något högre partiellt bortfall jämfört med de andra frågorna beror på att uppgiftslämnarna har missat att kryssa för svarsalternativet "Övrigt, ange i rutan" framför sina kommentarer. Om hänsyn tas till detta sjunker det partiella bortfallet till 0,6 procent.

2.5 Statistikens tillförlitlighet

Ramtäckning

Täckningsfel, under- och övertäckning, innebär att urvalsram och population inte helt stämmer överens. Undertäckning innebär att vissa objekt som ingår i populationen saknas i urvalsramen. Övertäckning innebär att objekt som inte ingår i populationen ändå finns i urvalsramen. Ett sätt att minska täckningsfelen är att ha bra och uppdaterade register.

Urval

Denna kvalitetskomponent avser fel som uppkommer på grund av att endast ett urval av populationen undersöks. Urvalsfel är således den avvikelse mellan ett skattat värde och det faktiska värdet som beror på att man inte undersöker alla objekt i populationen. Urvalsfelets storlek minskar med en ökad urvalsstorlek.

Mätning

Ett fel som kan uppstå vid mätning är att lämnade uppgifter skiljer sig från faktiska uppgifter. Felet kallas mätfel och kan uppkomma då uppgiftslämnaren inte minns de faktiska uppgifterna, missförstår frågan eller medvetet svarar felaktigt.

Bearbetning

Vid den manuella och maskinella bearbetningen av datamaterialet kan bearbetningsfel uppstå. Exempel på bearbetningsfel är registreringsfel och kodningsfel. Dessa fel kan förhindras och upptäckas i de kontroller som genomförs vid dataregistreringen.

Bortfall

Bortfallsfel inträffar om objekten i bortfallet och de svarande skiljer sig åt avseende frågorna/variablerna i undersökningen.

2.6 Beskrivning av datafil

Datafil

Observera att inga vikter har beräknats vilket innebär att de resultat som tas fram inte avser hela populationen utan endast de svarande.

För de följdfrågor som föregås av hoppinstruktioner har selekteringar genomförts vid framställningen av det partiella bortfallet. Det betyder att de som svarat "Fordonet ej i bruk" i fråga 1 ej har inkluderats i beräkningen av det

partiella bortfallet för fråga 2 och 3. För fråga 3 har de svarande som uppgett "Fordonet fraktar inga varor eller gods" exkluderats från beräkningen gällande fråga 3a-b.

Statistiska mått

Materialet lämpar sig bäst att redovisas som totaler eller procentuella andelar för hela urvalspopulationen eller fördelat på olika redovisningsgrupper. I analysen har vi konsekvent redovisat median. I denna förhållandevis lilla grupp av lätta lastbilar är median ett bättre redovisnings mått jämfört med medel. Median är ett värde "i mitten" där lika många ligger över värdet som under. Skillnaden mot medelvärdet är att medianen inte påverkas i samma utsträckning av de högsta variabelvärdena. Medianen blir därför ett mer rättvist mått i analysen av lätta lastbilar. Medelvärdet påverkas i större grad av höga värden på variablerna.

Redovisningsgrupper

Ofta redovisas statistik inte bara för hela populationen utan också för delgrupper (redovisningsgrupper). Redovisningsgrupper i den här undersökningen kan avgränsas med hjälp av variabeln stratum.

Beräkningar och antaganden

Fler svarsalternativ för respektive varugrupp har beaktats. En respondent kan ha angett fler än en lasttyp. Då förekommer varje körd kilometer och varje transporterad vikt till var och en av lasttyperna. Därför baseras dessa tabeller på fler observationer än de ursprungliga 358 inkomna enkäterna. I genomsnitt har respondenten angett 1.6 kryss för typ av last.

Tabell 2.4: Antal svar fördelat på typ av last.

Antal kryss för respektive fråga		
Enkäten	Text	
Q02_1	Brev/Paket	14
Q02_2	Maskiner/Utrustning	204
Q02_3	Byggnadsprodukter	117
Q02_4	Bohag/Möbler	6
Q02_5	Samlastat styckegods	6
Q02_6	Livsmedel/Drycker	17
Q02_7	Klädesplagg/Textilier	6
Q02_8	Elektronik/Elektriska varor	37
Q02_9	Kontorsmaterial/Kemiska produkter	11
Q02_10	Förbrukningsmaterial/Returmaterial	59
Q02_11	Övrigt	65
Q02_text	Fritextsvar	80

Övrigt

Frågeblanketter som inkom till SCB direkt efter att datainsamlingen hade avslutats levererades till Trafikanalys den 15 maj.

3 Rekommendationer för en fullskalig urvalsundersökning

För populationer som är relativt homogena har vilken undergrupp som helst i populationen samma egenskaper (generellt). Egenskaper såsom medel, median, andel och varians är i princip lika. Här visar denna pilotundersökning att det är några större undergrupper som inbördes är mer homogena än vad hela populationen är. För att dra slutsatser om en hel population gäller det att hitta en urvaldesign som reducerar eventuella varianser hos urvalsstorheterna. Detta kan göras genom att finna en bättre stratifiering med avseende på genomtänkta delpopulationer. Då minskar det variansbidrag som kommer från variansen *mellan* delpopulationerna. Sedan behöver urvalet fördelas mellan dessa stratan (undergrupper).

Detta kommer att kräva ett större urval av lätta lastbilar. Ett större urval behövs också för att öka precisionen i skattningarna, det vill säga för att med större säkerhet kunna säga någonting om utfallet. Inom varje stratum genomförs sedan ett obundet slumpmässigt urval.

Inför planeringen av en fullskalig undersökning behövs närmare analyser av frekvenserna för lätta lastbilar för varje tänkt stratum. Exempelvis så tillhör många lätta lastbilar näringsgrenen tjänst, så där bör några egenskapspecifika undergrupper vara möjliga att identifiera. Därmed kan spridningen minskas inom och mellan dessa grupper.

Möjliga stratifieringsvariabler är,

- näringsgrenstillhörighet,
- typ av kaross,
- körsträcka (uppgifter från bilprovningen),
- viktklass,
- typ av trafik (yrkesmässig/firmabilstrafik)
- registreringsort,
- ägarskap (fysiska/juridiska personer).

Flertalet av dessa undergrupper går sedan att fördela i ytterliga förnuftiga grupper. Dessa lätta lastbilar och deras egenskaper kan återfinnas med hjälp av registreringsnumret och uppgifter från Transportstyrelsens fordonsregister, senaste årgången.

Ett annat alternativ är att endast dra ett obundet slumpmässigt urval från hela populationen. Då ingår även lätta lastbilar ägda av privatpersoner, vilket kan användas för att fånga in deras frakter av varor. Det kan bli nödvändigt att göra

en indelning för servicefordon och distributionsfordon. Fordonen har olika användningsområden.

Enkäten som användes i pilotundersökningen går att använda i båda alternativen. Resultaten i pilotundersökningen visar att respondenterna kan och vill svara på frågorna. Att göra en finare indelning av typ av last och ha en förklaring av innehållet i respektive lasttyp skulle förenkla enkäten ytterligare. I en fullskalig urvalsundersökning behöver urvalet utökas för att möjliggöra signifikanta slutsatser om hela populationen. Det enda som sätter gränsen för urvalets storlek är resursbehovet för att genomföra undersökningen, inklusive uppgiftslämnarnas arbetstid.

4 Tabeller

4.1 Lastbilar i trafik efter totalvikt, årsvis 1999-2011.

Vid slutet av år	Lätta lastbilar	Tunga lastbilar	Totalt
1999	278 383	75 910	354 293
2000	297 207	77 015	374 222
2001	318 586	77 107	395 693
2002	332 777	76 163	408 940
2003	346 405	75 156	421 561
2004	364 505	75 480	439 985
2005	384 776	76 385	461 161
2006	401 111	78 683	479 794
2007	423 920	80 165	504 085
2008	430 887	79 312	510 199
2009	436 332	78 244	514 576
2010	447 517	78 924	526 441
2011	467 533	80 739	548 272

Källa: Fordon 2011. Trafikanalys.

Anm: Lastbilarna har varit i trafik någon gång under året.

4.2 Enkätdata fördelat på huvudsaklig användning och typ av last. Kilometer (median) och antal observationer.

Användning - Last	Körstäcka (km)	Antal
Hantverk/Service - Bohag/Möbler	35	4
Hantverk/Service - Brev/Paket	20	3
Hantverk/Service - Byggnadsprodukter	55	101
Hantverk/Service - Elektronik/Elektriska varor	50	32
Hantverk/Service - Förbrukningsmaterial/Returmaterial	50	45
Hantverk/Service - Klädesplagg/Textilier	30	2

Hantverk/Service - Kontorsmaterial/Kemiska produkter	85	6
Hantverk/Service - Livsmedel/Drycker	20	1
Hantverk/Service - Maskiner/Utrustning	60	172
Hantverk/Service - Samlastat styckegods	100	2
Leverans/Uppsamling inkl. hantverk/service - Byggnadsprodukter	82,5	6
Leverans/Uppsamling inkl. hantverk/service - Elektronik/Elektriska varor	30	1
Leverans/Uppsamling inkl. hantverk/service - Förbrukningsmaterial/Returmaterial	57,5	2
Leverans/Uppsamling inkl. hantverk/service - Klädesplagg/Textilier	65	1
Leverans/Uppsamling inkl. hantverk/service - Maskiner/Utrustning	82,5	6
Leverans/Uppsamling inkl. hantverk/service - Samlastat styckegods	100	1
Leverans/Uppsamling - Bohag/Möbler	185	2
Leverans/Uppsamling - Brev/Paket	55	10
Leverans/Uppsamling - Byggnadsprodukter	75	6
Leverans/Uppsamling - Elektronik/Elektriska varor	60	3
Leverans/Uppsamling - Förbrukningsmaterial/Returmaterial	50	9
Leverans/Uppsamling - Klädesplagg/Textilier	45	2
Leverans/Uppsamling - Kontorsmaterial/Kemiska produkter	55	4
Leverans/Uppsamling - Livsmedel/Drycker	65	16
Leverans/Uppsamling - Maskiner/Utrustning	55	20
Leverans/Uppsamling - Samlastat styckegods	45	2
Privat bruk/Uthyrning - Brev/Paket	5	1
Privat bruk/Uthyrning - Byggnadsprodukter	95	4
Privat bruk/Uthyrning - Elektronik/Elektriska varor	150	1
Privat bruk/Uthyrning - Förbrukningsmaterial/Returmaterial	30	3
Privat bruk/Uthyrning - Klädesplagg/Textilier	30	1
Privat bruk/Uthyrning - Kontorsmaterial/Kemiska produkter	150	1
Privat bruk/Uthyrning - Maskiner/Utrustning	90	3
Privat bruk/Uthyrning - Samlastat styckegods	100	1
Totalt	60	474

Källa: Pilotundersökningen avseende transporter med lätta lastbilar i Sverige 2012.

Anm: Baseras på enkätsvaren på frågorna; under en vanlig normal arbetsdag, vad har lastbilen haft för huvudsaklig användning? Vilken typ av last transporterar lastbilen i huvudsak under en vanlig normal arbetsdag?

4.3 Enkätdata fördelat på huvudsaklig användning och typ av last. Kilogram (median) och antal observationer.

Användning - Last	Transporterad mängd (kg)	Antal
Hantverk/Service - Bohag/Möbler	225	4
Hantverk/Service - Brev/Paket	25	3
Hantverk/Service - Byggnadsprodukter	200	88
Hantverk/Service - Elektronik/Elektriska varor	150	24
Hantverk/Service - Förbrukningsmaterial/Returmaterial	100	36
Hantverk/Service - Klädesplagg/Textilier	90	2
Hantverk/Service - Kontorsmaterial/Kemiska produkter	125	6
Hantverk/Service - Livsmedel/Drycker	10	1
Hantverk/Service - Maskiner/Utrustning	200	133
Hantverk/Service - Samlastat styckegods	425	2
Leverans/Uppsamling inkl. hantverk/service - Byggnadsprodukter	100	5
Leverans/Uppsamling inkl. hantverk/service - Elektronik/Elektriska varor	20	1
Leverans/Uppsamling inkl. hantverk/service - Förbrukningsmaterial/Returmaterial	87,5	2
Leverans/Uppsamling inkl. hantverk/service - Klädesplagg/Textilier	75	1
Leverans/Uppsamling inkl. hantverk/service - Maskiner/Utrustning	100	5
Leverans/Uppsamling inkl. hantverk/service - Samlastat styckegods	500	1
Leverans/Uppsamling - Bohag/Möbler	1600	2
Leverans/Uppsamling - Brev/Paket	400	10
Leverans/Uppsamling - Byggnadsprodukter	750	6
Leverans/Uppsamling - Elektronik/Elektriska varor	300	3
Leverans/Uppsamling - Förbrukningsmaterial/Returmaterial	50	9
Leverans/Uppsamling - Klädesplagg/Textilier	150	2
Leverans/Uppsamling - Kontorsmaterial/Kemiska produkter	100	4
Leverans/Uppsamling - Livsmedel/Drycker	300	16
Leverans/Uppsamling - Maskiner/Utrustning	250	19
Leverans/Uppsamling - Samlastat styckegods	150	2
Privat bruk/Uthyrning - Brev/Paket	50	1
Privat bruk/Uthyrning - Byggnadsprodukter	300	3
Privat bruk/Uthyrning - Elektronik/Elektriska varor		0
Privat bruk/Uthyrning - Förbrukningsmaterial/Returmaterial	100	3
Privat bruk/Uthyrning - Klädesplagg/Textilier	10	1
Privat bruk/Uthyrning - Kontorsmaterial/Kemiska produkter		0
Privat bruk/Uthyrning - Maskiner/Utrustning	1800	2
Privat bruk/Uthyrning - Samlastat styckegods	3000	1
Totalt	200	398

Källa: Pilotundersökningen avseende transporter med lätta lastbilar i Sverige 2012.

Anm: Baseras på enkätsvaren på frågorna; under en vanlig normal arbetsdag, vad har lastbilen haft för huvudsaklig användning? Vilken typ av last transporterar lastbilen i huvudsak under en vanlig normal arbetsdag?

4.4 Enkätdata fördelat på näringsgren och typ av last. Kilometer (median) och antal observationer.

Näringsgren – typ av last	Körsträcka (km)	Antal
HANDEL - Brev/Paket	27,5	4
HANDEL - Maskiner/Utrustning	100	23
HANDEL - Byggnadsprodukter	55	8
HANDEL - Samlastat styckegods	70	1
HANDEL - Livsmedel/Drycker	80	6
HANDEL - Klädesplagg/Textilier	30	1
HANDEL - Elektronik/Elektriska varor	125	8
HANDEL - Kontorsmaterial/Kemiska produkter	100	2
HANDEL - Förbrukningsmaterial/Returmaterial	50	7
TILLVERKNING - Maskiner/Utrustning	110	22
TILLVERKNING - Byggnadsprodukter	100	10
TILLVERKNING - Samlastat styckegods	100	3
TILLVERKNING - Livsmedel/Drycker	85	2
TILLVERKNING - Klädesplagg/Textilier	40	1
TILLVERKNING- Elektronik/Elektriska varor	120	4
TILLVERKNING - Förbrukningsmaterial/Returmaterial	57,5	6
TJÄNST - Brev/Paket	42,5	10
TJÄNST - Maskiner/Utrustning	50	156
TJÄNST - Byggnadsprodukter	55	99
TJÄNST - Bohag/Möbler	60	6
TJÄNST - Samlastat styckegods	60	2
TJÄNST - Livsmedel/Drycker	30	9
TJÄNST - Klädesplagg/Textilier	42,5	4
TJÄNST- Elektronik/Elektriska varor	50	25
TJÄNST - Kontorsmaterial/Kemiska produkter	80	9
TJÄNST - Förbrukningsmaterial/Returmaterial	50	46
Totalt	60	339

Källa: Pilotundersökningen avseende transporter med lätta lastbilar i Sverige 2012.

Anm: Baseras på enkätsvaren fördelat på stratumindelningen, näringsgren och frågan; vilken typ av last transporterar lastbilen i huvudsak under en vanlig normal arbetsdag?

4.5 Enkätdata fördelat på näringsgren och typ av last. Kilogram (median) och antal observationer.

Näringsgren – typ av last	Transporterad mängd (kg)	Antal
HANDEL - Brev/Paket	125	4
HANDEL - Maskiner/Utrustning	150	22
HANDEL - Byggnadsprodukter	200	7
HANDEL - Samlastat styckegods	200	1
HANDEL - Livsmedel/Drycker	300	6
HANDEL - Klädesplagg/Textilier	10	1
HANDEL - Elektronik/Elektriska varor	300	7
HANDEL - Kontorsmaterial/Kemiska produkter	50	1
HANDEL - Förbrukningsmaterial/Returmaterial	100	7
TILLVERKNING - Maskiner/Utrustning	275	18
TILLVERKNING - Byggnadsprodukter	350	8
TILLVERKNING - Samlastat styckegods	500	3
TILLVERKNING - Livsmedel/Drycker	350	2
TILLVERKNING - Klädesplagg/Textilier	30	1
TILLVERKNING- Elektronik/Elektriska varor	200	3
TILLVERKNING - Förbrukningsmaterial/Returmaterial	75	5
TJÄNST - Brev/Paket	400	10
TJÄNST - Maskiner/Utrustning	200	119
TJÄNST - Byggnadsprodukter	200	87
TJÄNST - Bohag/Möbler	400	6
TJÄNST - Samlastat styckegods	1575	2
TJÄNST - Livsmedel/Drycker	250	9
TJÄNST - Klädesplagg/Textilier	125	4
TJÄNST- Elektronik/Elektriska varor	100	18
TJÄNST - Kontorsmaterial/Kemiska produkter	150	9
TJÄNST - Förbrukningsmaterial/Returmaterial	100	38
Totalt	200	278

Källa: Pilotundersökningen avseende transporter med lätta lastbilar i Sverige 2012.

Anm: Baseras på enkätsvaren fördelat på stratumindelningen, näringsgren och frågan; vilken typ av last transporterar lastbilen i huvudsak under en vanlig normal arbetsdag?

5 Bilagor

5.1 Förteckning över näringsgren

Näringsgren	Standard för svensk näringsgrensindelning - SNI 2007, huvudgrupp och SNI-text
HANDEL	
	45 HANDEL SAMT REPARATION AV MOTORFORDON OCH MOTORCYKLAR
	46 PARTI- OCH PROVISIONSHANDEL UTOM MED MOTORFORDON
	47 DETALJHANDEL UTOM MED MOTORFORDON OCH MOTORCYKLAR
TILLVERKNING	
	10 LIVSMEDELSFRAMSTÄLLNING
	11 FRAMSTÄLLNING AV DRUCKER
	12 TOBAKSVARUTILLVERKNING
	13 TEXTILVARUTILLVERKNING
	14 TILLVERKNING AV KLÄDER
	15 TILLVERKNING AV LÄDER, LÄDER- OCH SKINNVAROR M.M.
	16 TILLVERKNING AV TRÄ OCH VAROR AV TRÄ, KORK, ROTTING O.D. UTOM MÖBLER
	17 PAPPERS- OCH PAPPERSVARUTILLVERKNING
	18 GRAFISK PRODUKTION OCH REPRODUKTION AV INSPELNINGAR
	19 TILLVERKNING AV STENKOLSPRODUKTER OCH RAFFINERADE PETROLEUMPRODUKTER
	20 TILLVERKNING AV KEMIKALIER OCH KEMISKAPRODUKTER
	21 TILLVERKNING AV FARMACEUTISKA BASPRODUKTER OCH LÄKEMEDEL
	22 TILLVERKNING AV GUMMI- OCH PLASTVAROR
	23 TILLVERKNING AV ANDRA ICKE-METALLISKA MINERALISKA PRODUKTER
	24 STÅL- OCH METALLFRAMSTÄLLNING
	25 TILLVERKNING AV METALLVAROR UTOM MASKINER OCH APPARATER
	26 TILLVERKNING AV DATORER, ELEKTRONIKVAROR OCH OPTIK
	27 TILLVERKNING AV ELAPPARATUR
	28 TILLVERKNING AV ÖVRIGA MASKINER
	29 TILLVERKNING AV MOTORFORDON, SLÄPFORDON OCH PÅHÄNGSVAGNAR
	30 TILLVERKNING AV ANDRA TRANSPORTMEDEL

	31 TILLVERKNING AV MÖBLER
	32 ANNAN TILLVERKNING
	33 REPARATION OCH INSTALLATION AV MASKINER OCH APPARATER
TJÄNST	
	35 FÖRSÖRJNING AV EL, GAS, VÄRME OCH KYLA
	36 VATTENFÖRSÖRJNING
	37 AVLOPPSRENING
	38 AVFALLSHANTERING; ÅTERVINNING
	39 SANERING, EFTERBEHANDLING AV JORD OCH VATTEN SAMT ANNAN VERKSAMHET FÖR FÖRORENINGSBEKÄMPNING
	41 BYGGANDE AV HUS
	42 ANLÄGGNINGSARBETEN
	43 SPECIALISERAD BYGG- OCH ANLÄGGNINGSVERKSAMHET
	49 LANDTRANSPORT; TRANSPORT I RÖRSYSTEM
	50 SJÖTRANSPORT
	51 LUFTTRANSPORT
	52 MAGASINERING OCH STÖDTJÄNSTER TILL TRANSPORT
	53 POST- OCH KURIRVERKSAMHET
	55 HOTELL- OCH LOGIVERKSAMHET
	56 RESTAURANG-, CATERING- OCH BARVERKSAMHET
	58 FÖRLAGSVERKSAMHET
	59 FILM-, VIDEO- OCH TV-PROGRAMVERKSAMHET, LJUDINSPELNINGAR OCH FONOGRAMUTGIVNING
	60 PLANERING OCH SÄNDNING AV PROGRAM
	61 TELEKOMMUNIKATION
	62 DATAPROGRAMMERING, DATAKONSULTVERKSAMHET O.D.
	63 INFORMATIONSTJÄNSTER
	64 FINANSIELLA TJÄNSTER UTOM FÖRSÄKRING OCH PENSIONSFRONDSVERKSAMHET
	65 FÖRSÄKRING, ÅTERFÖRSÄKRING OCH PENSIONSFRONDSVERKSAMHET UTOM OBLIGATORISK SOCIALFÖRSÄKRING
	66 STÖDTJÄNSTER TILL FINANSIELLA TJÄNSTER OCH FÖRSÄKRING
	68 FASTIGHETSVERKSAMHET
	69 JURIDISK OCH EKONOMISK KONSULTVERKSAMHET
	70 VERKSAMHETER SOM UTÖVAS AV HUVUDKONTOR; KONSULTTJÄNSTER TILL FÖRETAG

---

71 ARKITEKT- OCH TEKNISK KONSULTVERKSAMHET; TEKNISK PROVNING OCH ANALYS

---

72 VETENSKAPLIG FORSKNING OCH UTVECKLING

---

73 REKLAM OCH MARKNADSUNDERSÖKNING

---

74 ANNAN VERKSAMHET INOM JURIDIK, EKONOMI, VETENSKAP OCH TEKNIK

---

75 VETERINÄRVERKSAMHET

---

77 UTHYRNING OCH LEASING

---

78 ARBETSFÖRMEDLING, BEMANNING OCH ANDRA PERSONALRELATERADE TJÄNSTER

---

79 RESEBYRÅ- OCH RESEARRANGÖRSVERKSAMHET OCH ANDRA RESE TJÄNSTER OCH RELATERADE TJÄNSTER

---

80 SÄKERHETS- OCH BEVAKNINGSVVERKSAMHET

---

81 FASTIGHETSSERVICE SAMT SKÖTSEL OCH UNDERHÅLL AV GRÖNYTOR

---

82 KONTORSTJÄNSTER OCH ANDRA FÖRETAGSTJÄNSTER

---

84 OFFENTLIG FÖRVALTNING OCH FÖRSVAR; OBLIGATORISK SOCIALFÖRSÄKRING

---

85 UTBILDNING

---

86 HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

---

87 VÅRD OCH OMSORG MED BOENDE

---

88 ÖPPNA SOCIALA INSATSER

---

90 KONSTNÄRLIG OCH KULTURELL VERKSAMHET SAMT UNDERHÅLLNINGSVVERKSAMHET

---

91 BIBLIOTEKS-, ARKIV- OCH MUSEIVERKSAMHET M.M.

---

92 SPEL- OCH VADHÅLLNINGSVVERKSAMHET

---

93 SPORT-, FRITIDS- OCH NÖJESVVERKSAMHET

---

94 INTRESSEBEVAKNING; RELIGIÖS VVERKSAMHET

---

95 REPARATION AV DATORER, HUSHÅLLSARTIKLAR OCH PERSONLIGA ARTIKLAR

---

96 ANDRA KONSUMENTTJÄNSTER

5.2 Typ av kaross

Kaross typ	Kod - Förklaring
Flak	
	9 FLAK
	10 FLAK - LÄMMAR
	11 FLAK - GALLERLÄMMAR
	12 FLAK - BOMMAR
	13 FLAK - STOLPAR
	14 FLAK - FASTA SIDOR
	15 FLAK - GODSLÅDA
	16 FLAK - LÅNGGODS
	17 FLAK - LÄMMAR - KAPELL
	18 FLAK - GODSLÅDA - KAPELL
	19 FLAK - ÖVRIGT
	32 FLAK - GODSLÅDA MED ÖPPNINGSBAR ÖVERDEL
Skåp	
	20 SKÅP
	21 SKÅP - HYLLOR, FACK
	23 SKÅP - BUTIKSINREDNING
	24 SKÅP - KONTORSINREDNING
	27 SKÅP - KYLAGGREGAT
	28 SKÅP - FRYSGAGGREGAT
	29 SKÅP - ÖVRIGT
	30 SKÅP - SEPARAT KAROSSERIENHET
Övrig	
	0 ÖVRIGT
	31 TÄCKT LASTUTRYMME MED GARDINSIDOR
	41 TANK - BRANDFARLIG VÄTSKA KL. 2B-3
	42 TANK - BRANDFARLIG VÄTSKA
	43 TANK - MJÖLK
	45 TANK - ASFALT
	51 RULLFLAKSVÄXLARE, KROKARM
	57 SNABBLÅS
	60 ANORDNING FÖR UTBYTBARA KAROSSERIER
	64 LIFTDUMPER
	65 CONTAINERUNDERREDE
	66 FÖR TRANSPORT AV FORDON
	67 FÖR TRANSPORT AV ARBETSMASKINER
	70 FÖR TRANSPORT AV DJUR
	72 FÖR TRANSPORT AV AVFALL

---

73 FÖR TRANSPORT AV ÖVRIGT
74 ARBETSPLATTFORM
85 DOLLY
96 CHASSI - SNABBLÅS
97 CHASSI
98 ÖVRIGT
127 Lastbil
128 Skåpbil
129 Dragfordon för påhängsvagn
130 Dragfordon för släpvagn

5.3 Utskick

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Transporter i Sverige med lätt lastbil

Trafikanalys har regeringens uppdrag att ansvara för den officiella statistiken inom transport- och kommunikationsområdet. Antalet registrerade lätta lastbilar har under en tid stadigt ökat, men kunskapen kring till vad och i vilken omfattning de används är begränsad. Syftet med denna undersökning är att öka kunskapen om vad lätta lastbilar transporterar och hur långt de kör.

Ert fordon, med nedanstående uppgifter, är ett av 600 fordon som med statistiska metoder har valts ut från fordonsregistret för att delta i undersökningen.

Bilmärke:

Modell:

Registreringsnummer:

Det är viktigt att så många som möjligt svarar. Resultatets kvalitet är beroende av att samtliga i urvalet deltar och att lämnade uppgifter är korrekta. Trafikanalys ber Er därför att så väl som möjligt svara på denna enkla och viktiga enkät. Resultatet från undersökningen kommer att redovisas på Trafikanalys webbplats, www.trafa.se, under juni månad.

Enkäten omfattar 3 frågor som du finner på baksidan av detta blad och avser hur ert fordon generellt används under en helt vanlig arbetsdag.

Vi är tacksamma om ni kan sända tillbaka den ifyllda blanketten så snart som möjligt i det bifogade portofria svarskuvertet.

På uppdrag av Trafikanalys genomför Statistiska centralbyrån, SCB, datainsamlingen. Vid eventuella frågor om undersökningen är ni välkomna att kontakta SCB på 019- 17 69 30 alternativt inga.svalstedt@scb.se

Tack på förhand för er medverkan!

Med vänliga hälsningar

Fredrik Söderbaum
Trafikanalys

Linda Johansson
Statistiska centralbyrån

Observera, frågorna finner du på baksidan av detta blad

Om uppgiftslämnandet

Uppgiftslämnande till denna undersökning är frivillig och skyddas enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) samt personuppgiftslagen (1998:204). Det innebär att alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt och att de insamlade uppgifterna endast redovisas i tabeller där inget enskilt företags svar kan utläsas. Numret på blanketten är till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat och vilka som ska få en påminnelse. Efter avslutad bearbetning hos SCB avlägsnas alla identitetsuppgifter innan materialet överlämnas till Trafikanalys för vidare bearbetning. SCB behåller ett register över vilka lastbilar som ingått i urvalet som ett användbart underlag till framtida undersökningar. Samråd har skett med Näringslivets Regelnämnd, NNR, enligt förordning (1982:668) om statliga myndigheters inhämtande av uppgifter från näringsidkare och kommuner.

+

+

Vi ber dig tänka på en vanlig normal arbetsdag som är typisk för hur lastbilen brukar användas och besvara frågorna utifrån denna dag.

<p>1. Under en vanlig normal arbetsdag, vad har lastbilen haft för huvudsaklig användning? <i>Obs, ange enbart ett svarsalternativ</i></p> <p>1 ☐ Leverans/Uppsamling</p> <p>2 ☐ Privat bruk/Uthyrning</p> <p>3 ☐ Hantverk/Service</p> <p>4 ☐ Fordonet ej i bruk (avställt/avregistrerat) —▶ <i>Tack för din medverkan, var vänlig och skicka tillbaka enkäten till SCB.</i></p>
<p>2. Vilken typ av last transporterar lastbilen i huvudsak under en vanlig normal arbetsdag? <i>Flera svarsalternativ är möjliga</i></p> <p>1 ☐ Brev/Paket</p> <p>1 ☐ Maskiner/Utrustning</p> <p>1 ☐ Byggnadsprodukter</p> <p>1 ☐ Bohag/Möbler</p> <p>1 ☐ Samlastat styckegods</p> <p>1 ☐ Livsmedel/Drycker</p> <p>1 ☐ Klädesplagg/Textilier</p> <p>1 ☐ Elektronik/Elektriska varor</p> <p>1 ☐ Kontorsmaterial/Kemiska produkter</p> <p>1 ☐ Förbrukningsmaterial/Returmaterial</p> <p>1 ☐ Övrigt, ange vad i rutan: <input style="width: 300px; height: 20px;" type="text"/></p>
<p>3. a) Hur långt uppskattar du att lastbilen körs under en vanlig normal arbetsdag?</p> <p><input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> Kilometer</p> <p>b) Hur stor godsvikt uppskattar du att lastbilen transporterar sammanlagt under en vanlig normal arbetsdag?</p> <p><input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> Kg</p> <p>1 ☐ Fordonet fraktar inga varor eller gods</p>

+

Tack för att du svarade på enkäten!

+

Var vänlig och returnera den till SCB i bifogat portofritt kuvert.

Trafikanalys är en kunskapsmyndighet för transportpolitiken. Vi analyserar och utvärderar föreslagna och genomförda åtgärder inom transportpolitiken. Vi ansvarar även för officiell statistik inom områdena transporter och kommunikationer. Trafikanalys bildades den 1 april 2010 och har huvudkontor i Stockholm samt kontor i Östersund.